

Соколенко Л. Ф.,

д.е.н., доцент, професор кафедри обліку, аудиту та оподаткування,
Національна академія статистики, обліку та аудиту

СВІТОВИЙ ДОСВІД РОБОТИЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Розвиток цифрових технологій та автоматизація бізнес-процесів стали невід'ємною частиною сучасного глобалізованого світу. Одна з ключових тенденцій - роботизація бухгалтерського обліку, яка має на меті не лише підвищити ефективність управління фінансовими даними, але й зменшити помилки, спричинені людським фактором.

Одним із головних рушіїв роботизації є технології роботизованої автоматизації процесів (Robotic Process Automation, RPA), які використовуються для автоматизації монотонних завдань, що раніше виконувалися вручну. Також дедалі більше поширюється штучний інтелект (AI), який здатен самонавчатися та автоматизувати більш складні процеси. Аналіз світового досвіду роботизації бухгалтерського обліку за ключовими параметрами наведено в таблиці 1.

Таблиця 1

Аналіз світового досвіду роботизації бухгалтерського обліку

Країна	Використані технології	Основні виклики	Переваги роботизації	Приклади компаній
США	RPA, AI, ERP системи	Високі витрати на впровадження, кібербезпека	Зменшення витрат, підвищення точності, прискорення процесів	Intuit, Deloitte, PwC
Велика Британія	RPA, автоматизовані фінансові звіти	Адаптація до локальних регуляторних вимог	Підвищення ефективності аудиту, зменшення людських помилок	Deloitte, PwC, EY
Японія	RPA, обробка великих даних, AI	Високі інвестиції в технології, опір змінам	Оптимізація обробки великих обсягів транзакцій	Fujitsu, Hitachi
Німеччина	Штучний інтелект, аналітика даних	Потреба в адаптації до регуляцій ЄС	Прозорість даних, зниження ризиків помилок	SAP, Siemens

У Сполучених Штатах використання роботизованих систем бухгалтерського обліку значно поширилося серед великих корпорацій. Одним із лідерів у цій галузі є компанія Intuit, що розробляє програмне забезпечення для автоматизації фінансового обліку, включаючи підготовку податкових декларацій. Роботизовані системи дозволяють інтегрувати бухгалтерські рішення з іншими системами управління, зокрема ERP (Enterprise Resource Planning), що робить процеси управління фінансами більш зручними та ефективними.

Британський бізнес активно використовує RPA для автоматизації бухгалтерських операцій. Такі компанії, як Deloitte та PwC, впроваджують роботизовані рішення для автоматизації підготовки фінансових звітів та аудитів. Ці рішення допомагають значно зменшити обсяг ручної роботи, прискорюючи процеси перевірки та обробки даних.

Японія є однією з провідних країн у сфері роботизації завдяки своїй високій технологічній базі. В країні активно використовуються роботизовані системи обліку в різних секторах, включаючи банківську сферу та фінансові послуги. Компанії, такі як Fujitsu, розробляють спеціалізовані програми для автоматизації бухгалтерських завдань, зокрема для обробки великих обсягів транзакцій і даних.

Німецькі компанії активно впроваджують системи штучного інтелекту для бухгалтерського обліку. Окрім RPA, використовуються передові інструменти аналізу даних, що дозволяють автоматично аналізувати великі масиви фінансових звітів і виявляти помилки або відхилення. Компанії, такі як SAP, активно розвивають програмні рішення для інтеграції AI у бухгалтерські процеси.

Україна за останні роки зробила певні кроки до впровадження роботизації в бухгалтерському обліку. Одним із найважливіших досягнень є впровадження електронного документообігу в державному та приватному секторах. Українські компанії все більше переходять на використання електронних інструментів для оформлення первинних документів, податкової звітності та облікових записів.

Це дозволяє зменшити витрати на паперову документацію, прискорити облік та знизити ризики помилок. Значний крок зроблено також у державному секторі завдяки платформі "Дія", яка спрощує взаємодію між бізнесом і державними установами, дозволяючи автоматизовано подавати звітність і отримувати адміністративні послуги онлайн.

Отже, роботизація бухгалтерського обліку є неминучим процесом у розвитку цифрової економіки. Світовий досвід свідчить про значні переваги автоматизації фінансових процесів, зокрема у зменшенні витрат та підвищенні прозорості бізнес-операцій. Для України цей напрямок є перспективним, проте вимагає активної підтримки з боку держави, інвестицій у технології та навчання спеціалістів. Впровадження роботизованих систем в українських компаніях дозволить не лише прискорити трансформацію бухгалтерського обліку в країні та наблизити її до світових стандартів, а й сприяти розвитку національної економіки в цілому.

Література

1. Moffitt, K. C., & Vasarhelyi, M. A. AIS in an Age of Big Data. *Journal of Information Systems*. 2013.vol.27(2), pp.1-19.
2. Vasarhelyi, M. A., Kogan, A., & Tuttle, B. Big Data in Accounting: An Overview. *Accounting Horizons*. 2015. vol. 29(2), pp. 381-396.
3. Sokolenko L., Egorushkina T., Kosytsia O., Atamas O., Kyiasko O. Use of cloud-based accounting technologies in the information security system. *Academy of Accounting and Financial Studies Journal*. 2020.vol. 24. Issue 2.
4. Соколенко Л.Ф. Бухгалтерський облік керуючих компаній сфери житлово – комунального господарства в умовах цифровізації. Суми : ВТД «Університетська книга», 2020. 444 с.